

SHARENTING U ČESKÝCH RODIČŮ (2022)

Kamil KOPECKÝ

Nový výzkum Sharenting u českých rodičů, který společně zrealizovalo Centrum prevence rizikové virtuální komunikace Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci a Microsoft ČR, se věnuje problematice tzv. sharentingu, tedy rizikovému sdílení citlivých informací dětí v online prostředí jejich vlastními rodiči. Do výzkumu, který probíhal od března do července letošního roku, se zapojilo celkem 2481 rodičů (převážně matek) z celé České republiky.

„V našem výzkumu mapujeme, jaké informace rodiče o svých dětech v online prostředí sdílejí a zda toto sdílení považují za rizikové. Mnoho rodičů si totiž neuvědomuje, že sdílená fotografie či video zachycující jejich dítě může být zneužita a může dítěti ublížit,“ uvádí doc. Kamil Kopecký, vedoucí výzkumného týmu z Univerzity Palackého v Olomouci.

Výzkumníci zkoumali nejenom to, jaké informace a materiály rodiče o dětech sdílejí, ale také to, zda čeští rodiče žádají své děti o souhlas se zveřejněním fotografie či videa, na kterých je dítě zachyceno např. v nějaké choulostivé situaci. A také to, jaké druhy fotografií či videí považují čeští rodiče za nebezpečné.

„Za nejvíce nebezpečné považují čeští rodiče nejčastěji (76,3 %) fotografie, na kterých je dítě nahé a je možné rozpoznat jeho obličej. K dalším nebezpečným fotografiím čeští rodiče řadí např. fotografie z koupání, které považuje za nebezpečné přibližně 55 % rodičů. Naopak fotografie, na kterých je dítě oblečeno a nelze na

nich rozpoznat jeho obličej, považuje většina rodičů za bezpečné (77,1 %),“ doplňuje doc. René Szotkowski z výzkumného týmu Univerzity Palackého v Olomouci.

Podle výsledků výzkumu **sdílí informace o svých dětech v online prostředí 69,0 % českých rodičů. 6,7 % rodičů sdílelo veřejně v online prostředí fotografie zachycující částečně obnažené dítě s rozpoznatelným obličejem.**

64,7 % českých rodičů také běžně sdílí fotografie, na kterých je rozpoznatelný obličej dítěte. Přitom právě obličej dítěte patří k vysoce citlivým údajům, neboť umožňuje přesnou identifikaci osoby, a jsou vyhledávaným osobním údajem, který umožňuje manipulovat dítětem např. v rámci vydírání, kybergroomingu a dalších rizikových jevů. Více než 78 % rodičů také tyto materiály posílá jiným osobám v rámci soukromé konverzace a ztrácí tak kontrolu nad jejich dalším šířením. Současně se obávají toho, že tyto materiály mohou být zneužity.

Výzkumníci rovněž sledovali, zda rodiče žádají děti o souhlas s publikováním fotografií či videí, na kterých jsou zachyceny. **Přibližně pětina rodičů (21,2 %) dětem ukazuje fotografie, které chtějí na internetu sdílet, a ptá se na jejich souhlas**, dalších 16 % rodičů se potom na souhlas dětí ptá občas, nepravidelně. Naopak 10-15 % rodičů publikuje fotografie a videa dětí bez jejich souhlasu.

“Překvapivým zjištěním je, že přibližně třetina rodičů sdílí fotografie a videa zachycující děti jiných rodičů bez jejich souhlasu. Tím pádem o sdílení a šíření fotografií dětí jejich rodiče v řadě případů vůbec neví,” dodává Kopecký.

Dominantní motivací rodičů pro sdílení fotografií a videí dětí v online prostředí je především **udržet kontakt s rodinou** (např. s prarodiči), **ukázat přátelům, jak dítě prospívá**, a **zaznamenat zajímavé okamžiky s dítětem**. Tyto materiály jsou primárně určeny rodiče a přátelům.

Nejčastějšími platformami pro sdílení fotografií či videí jsou **WhatsApp, Facebook Messenger a Facebook**. Fotografie či

video jsou také aktivně šířeny e-mailem. Nejčastější veřejnou fotogalerií, kterou rodiče využívají, je Rajče.net.

“Prevence rizikového chování v online prostředí je v České republice orientována především na děti, které se tématy bezpečného chování na internetu setkávají nejenom ve škole, ale také v domácím prostředí. Neméně důležité je také orientovat se na rodiče, kteří by měli být primárním zdrojem prevence zaměřené na děti. Rodiče je však nutné v této oblasti systematicky vzdělávat a naučit je mimo jiného chránit osobní údaje svých vlastních dětí,” doplňuje Szotkowski.

Karel Klatovský z firmy Microsoft.cz komentuje problematiku takto: „Z výzkumu vyplynulo několik závažných zjištění. Nejvýraznější je procento rodičů, kteří sdílejí v digitálním prostředí a na sociálních sítích fotky svých dětí. A to zcela bez rozmyslu, co takové sdílení může dětem způsobit, až vyrostou a budou vnímat svoji identitu. Chceme rodičům, ale i dalším uživatelům, nabídnout rovnou i praktická řešení, jako jsou například soukromé a sdílené složky s konkrétními lidmi, jako je třeba OneDrive, který je v základní verzi pro koncové uživatele dostupný zdarma. Nebo například Zabezpečení Windows či nástroj Family Safety, který umožňuje rodičům také zdarma mít pod kontrolou to, co jejich děti na internetu dělají a kolik času na počítači, mobilu či herní konzoli tráví.“

Podrobné výsledky výzkumu jsou ke [stažení zde](#).

Kontakt:

Microsoft CZ

Karolína Kříženecká
Communications Lead
Microsoft Czech Republic & Slovakia
Email: kkrizenecka@microsoft.com
Phone: + 420 603 459 489

Univerzita Palackého v Olomouci

doc. Mgr. Kamil Kopecký, Ph.D.

Centrum PRVoK, Pedagogická fakulta
Univerzita Palackého v Olomouci
kamil.kopecky@upol.cz

doc. PhDr. René Szotkowski, Ph.D.
Centrum PRVoK, Pedagogická fakulta
Univerzita Palackého v Olomouci
rene.szotkowski@upol.cz